

Politik Taktikler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Politik Taktikler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29168>

Özet

Politik Taktikler Ölçeği, Evrim EROL tarafından 2019 yılında üniversite ve fakülte ortamlarında kullanılan **politik taktikleri** ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, örgütsel bağlamda bireylerin hedeflerine ulaşmak için başvurdukları stratejileri ve davranışları değerlendirmeyi hedefler. Geliştirme sürecinde, kapsamlı **geçerlik** ve **güvenilirlik** analizleri yapılarak ölçeğin psikometrik özellikleri titizlikle incelenmiştir. Ölçek, 5'li **Likert ölçeği** formatında olup, katılımcıların belirli ifadelerle katılma düzeylerini "tamamen katılmıyorum" ile "tamamen katılıyorum" arasında derecelendirmelerini istemektedir.

Anahtar Kelimeler

Politik taktikler, ölçek geliştirme, üniversite, fakülte, psikometri, geçerlik, güvenilirlik, Cronbach Alfa, Likert.

Yazarlar

Evrime EROL

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, üniversite ve fakülte gibi akademik ortamlarda bireylerin kullandıkları **politik taktikleri** sistematik bir şekilde ölçebilecek geçerli ve güvenilir bir araç geliştirmektir. Ölçek, özellikle akademik ve idari personelin yanı sıra üniversite öğrencilerinin de örgütsel hedeflere ulaşma veya kişisel çıkarları koruma bağlamında sergiledikleri davranışsal stratejileri anlamaya odaklanmaktadır. Bu sayede, örgütsel siyasetin akademik çevrelerdeki dinamiklerine ilişkin daha derinlemesine analizler yapılmasına olanak sağlamaktadır.

Çalışma, mevcut literatürdeki boşluğu doldurarak, Türk kültürüne özgü veya akademik ortama özel **politik taktikleri** değerlendiren bir enstrüman sunmayı hedeflemiştir. Geliştirilen ölçek, eğitim yönetimi, örgütsel davranış ve sosyal psikoloji alanlarında yapılacak araştırmalara önemli bir katkı sağlamaktadır.

Yapı

Politik Taktikler Ölçeği, üniversite ve fakülte ortamlarında bireylerin amaçlarına ulaşmak için kullandıkları çeşitli **politik taktikleri** ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Bu yapı, genellikle örgüt içindeki güç, etki ve kaynak dağılımı ile ilişkili olan stratejik davranışları kapsar. Ölçeğin, örtük veya açık manipülasyon, koalisyon oluşturma, bilgi kontrolü, olumlu izlenim yönetimi ve çatışma yönetimi gibi alt boyutları içermesi beklenmektedir. Ancak, orijinal kaynakta bu alt boyutlar detaylandırılmamıştır.

Ölçek, bireylerin kendi algıları üzerinden bu taktikleri ne sıklıkta veya hangi düzeyde kullandıklarını değerlendirilmeyi amaçlar. Bu bağlamda, ölçeğin ölçtüğü **yapı**, örgütsel siyasetin bireysel düzeydeki tezahürlerini ve bu taktiklerin akademik ortamdaki dinamiklerini yansıtmaktadır.

Geçerlik

Bu çalışmada **Politik Taktikler Ölçeği**'nin çeşitli **geçerlik** türleri detaylı bir şekilde incelenmiştir. Elde edilen ölçümlerin **kapsam geçerliliği**, uzman görüşlerine dayalı olarak Lawshe analizi ile değerlendirilmiştir. Bu analiz, ölçek maddelerinin ilgili konuyu ne kadar iyi temsil ettiğini belirlemek için kullanılmıştır.

Yapı geçerliliği ise hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. **Yakınsama geçerliliği**, DFA'dan elde edilen Birleşik Güvenilirlik (CR), Cronbach Alfa ve Ortalama Açıklanan Varyans (AVE) değerleri ile faktör yükleri aracılığıyla değerlendirilmiştir. Son olarak, **ayırma geçerliliği**, Maksimum Paylaşılan Varyans (MSV) ve Ortalama Paylaşılan Varyans (ASV) değerleri ile DFA'dan elde edilen faktörler arasındaki korelasyon katsayıları kullanılarak test edilmiştir.

Güvenilirlik

Politik Taktikler Ölçeği'nin **güvenilirliği**, DFA'dan elde edilen değerler üzerinden kapsamlı bir şekilde analiz edilmiştir. Ölçeğin **iç tutarlılığı**, yaygın olarak kullanılan Cronbach Alfa katsayısı ile incelenmiştir. Bu katsayı, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı olduğunu ve aynı yapıyı ölçme derecesini gösterir.

Ayrıca, ölçeğin **yapı güvenilirliği**, Birleşik/Kompozit Güvenilirlik (CR) değeri ile değerlendirilmiştir. CR, faktör analizi bağlamında ölçeğin iç tutarlılığına daha gelişmiş bir şekilde yansıtılan bir ölçüttür. Güvenilirlik analizlerinin ardından, her bir maddenin ölçeğin genel tutarlılığına katkısının değerlendirilme amacıyla madde analizleri de yapılmıştır.

Faktör Analizi

Politik Taktikler Ölçeği'nin yapısal özelliklerini belirlemek amacıyla hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. AFA, ölçeğin altında yatan boyutlar veya faktörleri keşfetmek için başlangıç aşamasında uygulanmıştır. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi faktörler altında toplandığını ve bu faktörlerin yapısal olarak ne anlama geldiğini belirlemeye yardımcı olmuştur.

DFA ise, AFA sonucunda ortaya çıkan faktör yapısının teorik beklentilere ne ölçüde uygun olduğunu test etmek amacıyla kullanılmıştır. DFA ile model uyum indeksleri, faktör yükleri ve

hata varyanslar? incelenerek ölçeğin önerilen faktör yapısının verilerle ne kadar uyumlu oldu?u de?erlendirilmiştir. Bu analizler, ölçeğin yap?sal **geçerlik** ve **güvenilirlik** kan?tların? sa?lamada kritik rol oynamı?tır.

Araç

Test Tipi: Geliştirme

Biçim: 5'li Likert ölçeği (1= tamamen katılmıyorum - 5= tamamen katılıyorum)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri ve akademik/idari personel

Yaş Grubu: Yetkinler (genellikle 18 yaş ve üzeri)

Popülasyon Detayları: Üniversite ve fakülte ortamlarında görev yapan veya eğitim gören bireyler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim temelli psikometrik ölçek geliştirme süreci.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel siyaset, akademik ortam, ölçek geliştirme, psikometrik özellikler, geçerlik, güvenilirlik, faktör analizi, Likert ölçeği.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sa?lanmamı?tır.

Kurum E-posta Adresleri: evrim.erol@dpu.edu.tr

Yazın?ma Adresi: Sa?lanmamı?tır.

İzinler & Ücret ve Test Yılı?

Test Yılı?: 2019

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullan?m?na ili?kin izinler ve olası ücretlendirme hakkında makalede açık bir bilgi bulunmamaktadır. Kullan?m için yazar Evrim EROL ile doğrudan ileti?ime geçilmesi önerilir.

Referanslar

Erol, E. (2019). Politik taktikler ölçeği - Üniversite/fakülte versiyonunun geliřtirilmesi (Development of political tactics scale - University/faculty version). *Turkish Studies Educational Sciences*, 14(3), 531-563.

Makalenin çevrimiçi bağlantısı: turkishstudies.net

Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [politik-taktikler-olcegi-toad.pdf](#)

Orijinal Word dosyası buradan indirilebilir: [politik-taktikler-olcegi-toad.docx](#)

Politik Taktikler Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri orijinal kaynak içeriğinde doğrudan alınmamalıdır. Ölçek maddelerine ulaşmak için yukarıda belirtilen orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.